

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

W Lwowie miesięcznie . . . 4:50
z dostawą do domu . . . 5:—
na prowincji 5:—
za granicą 8:—

20

Cena egz. pojedyn.
w całej Polsce
groszy

NAKŁADEM LUDOWEGO SPÓŁDZ. TOW. WYDAWNICZEGO W LWOWIE
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 21.
Telefon nr. 24. — Czek P. K. O. Nr. 142.176.

Brak szczęścia do pożyczek

Mówimy naturalnie o drobnych pożyczkach, gdyż wielkie stały się dla nas niedoścignym marzeniem, podczas gdy dla państw o wiele mniejszych są realną rzeczywistością. Zadowolając się z-musu drobiazgami, miało się nadzieję, że coś przecież wpłynie z zagranicy, co ze względu na skąpa kapitalizację wewnętrzną jest jedynym środkiem obrony przeciw brakowi gotówki. Tymczasem i ta nadzieja staje się złudną: perypetje z dwiema pożyczkami są tego oczywistym dowodem.

Pierwsza pożyczka — formalnie tak nazywana, gdyż w rzeczywistości pożyczka nie jest — to znana francuska w wysokości milijarda franków (coś powyżej 300 milionów zł.) na budowę tzw. magistrali węglowej G. Śląsk—Gdynia. Utworzono towarzystwo polsko-francuskie, które miało wydać obligacje na powyższą kwotę, zagwarantowane przez państwo polskie. Dwa lata już to towarzystwo istnieje, kolej częściowo jest już w ruchu, ale kapitaliści francuscy wpłacili zaledwie 300 milionów franków, podczas gdy reszta — rzekomo z powodu niekorzystnych warunków na rynku paryskim — wisi dotychczas w niepewności.

Pieniądzy niema, ale posiedzenia rady Tow. polsko-francuskiego odbywają się regularnie to w Paryżu, to w Warszawie. Także na 9 września wyznaczono takie posiedzenie w Paryżu z porządkiem dziennym, który ani słowem nie wspomina o wpłaceniu zaległych rat czy transz pożyczkowych. Będzie się mówiło o rozbudowie, o wagonach i parowozach, kto ma je dać i ile za wypożyczenie ma się płacić — o pieniądzach nic, mimo że skarbowi przydałyby się te paręset milionów, które z musu na budowę zaliczkował. Będzie się mówiło o eksploatacji kolei, ale nie będzie się mówiło o eksploataowaniu przez Francuzów kieszeni podatników polskich.

Druga pożyczka — to znana pożyczka angielska na elektryfikację węzła warszawskiego, tzw. pożyczka celowa. Kapitaliści angielscy dają tylko nominalnie 60 milionów złotych, gdyż znaczna część ma być dana w towarach, tj. w maszynach i przyrządach elektrotechnicznych. Już przed dwoma tygodniami sygnalizowała prasa sanacyjna sfinalizowanie rokowań, którego autorem był wiceminister skarbu p. Koc. Tymczasem w ostatniej chwili powstały trudności. Anglicy za dostarczyć się mające towary liczyli ceny o 10 do 15% wyższe od cen rynkowych, poprostu liczyli ceny obowiązujące przed 2 laty. Negocjanci polscy zażądali obniżenia tych cen o 10%, na co Anglicy po długim oporze podobno się zgodzili tak, że — jak donoszą — jest nadzieja ostatecznego podpisania umowy już w najbliższych dniach czy — wedle innej wersji — godzinach.

Będzie czy nie będzie, ale zajęcia te są pouczające dla poznania stopnia traktowania Polski przez kapitalistów zagranicznych. Że oni chcą i lubią dużo zarobić, to leży w naturze rzeczy, ale nie czytaliśmy nigdzie, aby w po-

Hitlerowcy nie mogą „wysterylizować” opinii publicznej

Hitlerowcy zapowiadają wydanie ustawy, która nakazywała sterylizację, tj. pozabawienie możliwości rozplodowej matek, oraz ludzi upośledzonych fizycznie — ażeby ich ewentualne potomstwo nie obniżało wartości rasy niemieckiej. Tymczasem właśnie obóz hitlerowski liczy różnych zwyrodniałców mnóstwo. Operacji jednak tego rodzaju nie zechcą praktykować na sobie. Wolą być ustawodawcami i rzeczoznawcami w stosunku do innych.

Z różnymi formami okrucieństw faszystowskich otrzaskano się już, zanim na widowni pojawił się Hitler. Jego szturmowcy mogli tylko zdobyć rekord na punkcie mnogości morderstw i gwałtów, na punkcie czelności, z jaką pełnili rolę oprawców.

Ale uderzającą jest równocześnie — i głupota zarządzeń, mających przeszkadzać informowaniu zagranicy o bestjalstwach hitlerowskich, nie dopuszczając nawet do dyskusji na temat barbarzyństwa, które ruch ten wprowadza do życia niemieckiego.

Jak wiadomo, tow. Filip Scheideman, były kanclerz Rzeszy Niemieckiej, obecnie wygnaniec, zawiadomiony został, iż jego rodzina została wtrącona do obozu koncentracyjnego w roli zakładników, ponieważ on dopuścił się zbrodni napisania kilku artykułów do prasy zagranicznej (do jednego z niemieckich dzienników szwajcarskich).

Sam tow. Scheideman mógł tu postawić pytanie, czy wtrącenie pięciu niewinnych osób do obozu koncentracyjnego nie jest stokrotnem wzmożeniem każdego słowa jego krytyki?

Jak sobie wyobrażają hitlerowcy opinię publiczną w krajach, gdzie ich siepacze nie mogą zmusić nikogo do milczenia?... U siebie już nie białymi plamami cenzury (a ustawiczne białe plamy dają nieraz zagranicy do myślenia więcej, niżby zawierało podanie jakiegoś jaskrawego nawet szczegółu), lecz kompletnym zniszczeniem prasy opozycyjnej, starali się wytworzyć sztuczne ementalzysko opinii publicznej. Ale jak przytłumić głosy prasy zagranicznej?

Właśnie im bardziej starają się hitlerowcy zbrodni swoje utrzymywać w sekrecie, tem więcej powstawać może — nawet legend o nich.

Czytaliśmy np., że litewskie pismo „Sekmadienis” z daty 23 bm. podniosło alarm z powodu rozgrabienia szczątków aeroplanu litewskiego, w którego katastrofie znaleźli tragiczną śmierć lotnicy litewscy Girenas i Darius, przez mieszkańców miasta Soldin, w pobliżu którego nastąpiła ta katastrofa. Dziennik ów żądał ingerencji rządu

litewskiego u władz niemieckich, które dopuściły do rozgrabienia drogich Litwie pamiątek.

Tymczasem fatalna opinia, jaką posiadają Niemcy hitlerowskie, sprawiła, że już pojawiła się wersja w jednym z dzienników francuskich, iż samolot litewski został zestrzelony (gdyż notabene omyłkowo został wzięty za polski) i że świadczy o tem najlepiej pośpiech, z jakim uprzętnięto ślady katastrofy.

Oczywiście wersja o zestrzeleniu może się okazać osądzeniem niesłusznym — nieugruntowanym na faktach — ale świadczy ona, jaką opinię zbójcką mają hitlerowcy!

Czyż grunt to uroczystości?

Prasa klerykalna zajmuje się sprawą, czy „rok święty” zostanie przedłużony, gdyż wyczuwa się potrzeba, ażeby objąć „rokiem świętym” i obchody powielkanocne roku przyszłego.

Nie jesteśmy, oczywiście, żadnymi rzeczoznawcami ani powagami w sprawach obchodów kościelnych. Ale doprawdy w wieku XX, który pamięta wielką wojnę z dziesiątkiem milionów trupów i który w zanadrzu do jakiejś przyszłej wojny kryje najpotworniejsze środki zagłady — możeby raczej tych uroczystości nie należało przedłużać.

Jak dzisiejszy świat chrześcijański może się wylegitymować z miłości bliźniego? A to ma być fundamentem chrystjanizmu.

Przypominają się raczej wersety z Biblii o Kainie...

„I rzekł Bóg: Cóżś uczynił? Głos krwi brata twego wola do mnie z ziemi.

„Teraz tedy przeklętym będziesz na ziemi, która otworzyła usta swe, aby przyjąć krew brata twego z ręki twojej”.

„Tedy odszedł Kain od oblicza Pańskiego...” — podaje dalej Biblia.

Obchodami nie można ukryć faktu, jak mało chrystjanizm przeniknął do sumień ludzkich. — Rozbudowały się obrzędy — silną jest organizacja kościelna. Ale czy o to chodziło ginącemu na krzyżu?

Czas odnowić przedpłatę na sierpień

GORSETY GORSELETY
napierśniki kąpielowe (Patent)
i t. p. własnego wyrobu
poleca **TANIO** znana
PRACOWNIA GORSETÓW
D. LINDEN, Lwów, KOPERNIKA L. 5

KUPNO I SPRZEDAŻ

WYSPRZEDAJEMY pozostałe po sezonie
plaszczki damskie, kostjomy, suknie, plaszczki gumowe
i t. p. po nadzwyczaj niskich cenach.
MAGAZYN J. POSAMENT Lwów, Akademicka 2.
(Hotel George).

Obniżenie opłaty za karty pocztowe

Na podstawie nowej taryfy pocztowej obniżona została opłata za tak zw. okolicznościowe karty pocztowe. Widokówki zawierające w tekście nie więcej niż pięć wyrazów z życzeniami, powinszowaniami itp., frankowane mogą być w obrocie krajowym znacznikiem 5-groszowym zamiast dotychczasowej opłaty 10-groszowej.

dobny sposób postępowano z innymi państwami. I wysoki procent i lichwiarskie zyski na dostawach — to jest wobec Polski możliwe! Ano, jesteśmy przecież, wielkiem mocarstwem; prasa sanacyjna rozpisuje się o uznaniu, jakim cieszy się obecny u nas stan rzeczy. Ale jest to „uznanie” tylko platoniczne, nie sięgające do kieszeni. Tu kończy się „uznanie”.

Przygotowania

Zaraz po dojściu Hitlera do władzy sformułowaliśmy nasz pogląd na wynikające stąd skutki dla położenia międzynarodowego w sposób następujący: triumf partii narodowo - „socialistycznej” w Niemczech nie oznacza jeszcze bezpośredniego niebezpieczeństwa wojennego w ciągu kilku, względnie kilkunastu, najbliższych miesięcy; oznacza natomiast kolosalny wzrost tego niebezpieczeństwa w zasadzie, — że tak powiem „potencjonalnie”, w sensie ogólnego nastawienia polityki zagranicznej szeregu państw i w sensie mniej lub więcej realnych przygotowań, które z kolei pociągają za sobą z koniecznością nieublaganą dalsze konsekwencje.

Warto co pewien czas zestawiać ze sobą różne fakty charakterystyczne.

W dziedzinie swojej polityki wschodniej hitleryzm po opanowaniu „wolnego miasta Gdańska, po pełnych entuzjazmu deklaracjach p. Rauschniga pod adresem jakichś nieokreślonych bliżej kół „sanacyjnych”, po rozmowach „w duchu przyjaznym” z p. Wysockim, po „odnowieniu” traktatu „Rapallo” ze Związkiem Republik Sowieckich, — poświęcił wcale dużo uwagi... monarchistycznej emigracji rosyjskiej oraz reakcyjno - nacjonalistycznym odłamom emigracji ukraińskiej, skupionej dookoła pułk. Konowalca, jeżeli chodzi o ziemie południowo - wschodnie Rzeczypospolitej Polskiej, — dookoła byłego hetmana Skoropadskiego, gdy mowa o Ukrainie „naddnieprzańskie”.

W Niemczech powstała rosyjska organizacja „białych koszul”, obejmująca już podobno kilka tysięcy młodzieńców nowego pokolenia, dalej byłych oficerów gwardji i byłych oficerów kozackich; wzorowano ją całkowicie na organizacji oddziałów „szturmowych”; pieniądze idą z kasy hitlerowskiej; przeglądy są odbywane przez kierowników „szturmówek” niemieckich; orkiestry grają „Kol sławien”... i hymn „wojska dońskiego”; „Boże caria chrań”... — na razie nie... Iści się sen atamana Krasnowa, utalentowanego zresztą publi-

Gospodarka wojny światowej

Ona to przerwała raptownie „normalne” funkcjonowanie systemu kapitalistycznego

W artykule tym chcę wskazać na zasadnicze zmiany, jakim uległ przedwojenny system gospodarczy z chwilą wybuchu i przez czas trwania wojny światowej. Badanie takie jest koniecznym, bo może ono wyjaśnić poniekąd obecną katastrofę gospodarczą i wskazać drogę wyjścia. W pierwszym rzędzie stwierdzam, że z chwilą wybuchu wojny światowej został w bardzo wielu i to najbardziej uprzemysłowionych Państwach gwałtownie i nagle przerwany prywatny handel z zagranicą. Z chwilą tą ustała tak charakterystyczna dla ustroju kapitalistycznego walka konkurencyjna między poszczególnymi przedsiębiorcami na t. zw. rynku światowym. Miejsce prywatnych przedsiębiorców zajęło Państwo, jako reprezentant gospodarstwa w całości, i Państwo jako takie dostarczało drugiemu Państwu towarów, wytwarzanych w krajowych warsztatach. Ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w czasie wojny przychodziły towary do Anglii, Włoch, Belgii, Francji. Dostawcą tych towarów był Rząd amerykański, a nie poszczególni przedsiębiorcy. Jednakowoż towarów tych nie wytwarzał Rząd we własnych fabrykach, lecz wytwarzali je prywatni przedsiębiorcy w swoich własnych prywatnych fabrykach, a Rząd te towary od fabrykantów własnych kupo-

wał i dostarczał je Państwu europejskim na kredyt.

W ten sposób powstały długi wojenne ze strony Włoch, Anglii, Francji i t. d. na rzecz Stanów Zjednoczonych. Podobnie Rządy Państw, zaangażowanych we wojnie, nie fabrykowały we własnych warsztatach towarów, lecz kupowały je od przedsiębiorców, którzy wytwarzali je w swych własnych prywatnych przedsiębiorstwach. Skąd jednak Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki, skąd Rządy Państw europejskich czerpały fundusze na kupno towarów od prywatnych dostawców? Z chwilą wybuchu wojny światowej było w obiegu tak mało pieniędzy, że nie mogło być mowy o tem, by, czy to drogą podatków, czy też drogą wypożyczenia oszczędności mogły być potrzebne fundusze uzyskane.

Fundusze czerpane były z powiększonego wielokrotnie obrotu banknotów. Banki emisyjne musiały natychmiast zmienić dotychczasową praktykę, dając kredyty nie przedsiębiorcom, lecz Rządom Państw, bądź bezpośrednio, bądź pośrednio przez lombardowanie ustawicznie wydawanych obligacji państwowych. Przedsiębiorcy kredytów nie potrzebowali, bo otrzymali za towary gotówkę, i weksle znikły prawie zupełnie z obiegu. Banki, mimo, że napływały

ciągła oszczędności, — były nieczynne, bo ludność z kredytu nie korzystała. „Kapitalizacja” stała się zbyt ciężka. Banki, jak wogóle wszystkie oszczędnościowe instytucje finansowe, odsyłały banknoty do Banku Centralnego, skąd znowu dostawały się one do Rządu. Prywatny system kredytowy, — oparty na oszczędnościach — kość pacierzowa ustroju kapitalistycznego — spoczywał. Aparat gospodarczy — produkcja : konsumpcja — istniał bez kapitalizacji, — bez systemu kredytowego i funkcjonował jedynie dzięki kredytowi, udzielanemu przez Bank Emisyjny Państwu, a nie przedsiębiorcom prywatnym. Przychodzi tedy do przekonania, że dwa główne filary ustroju kapitalistycznego, jakimi są prywatny handel zagraniczny i prywatny system kredytowy oparty na prywatnej kapitalizacji, czyli oszczędnościach załamał się już w chwili wybuchu wojny światowej. Przez cztery lata wojny żyły społeczeństwa bez tych filarów ustroju kapitalistycznego.

Wszelkie usiłowania podejmowane po wojnie, celem powrotu do systemu przedwojennego, wszelkie dążenia osadzenia z powrotem i wzmocnienia obu tych filarów nie odniosły skutku, a tylko katastrofę coraz bardziej pogłębiają.

DANIEL GROSS.

cysty i powieściopisarza, w r. 1918 dyktatora okręgu dońskiego, ideologa i teoretyka sojuszu wojennego pomiędzy „odrodzonymi” Niemcami a „odrodzoną” Rosją.

Hetman Skoropadski funkcjonuje analogicznie, chociaż na mniejszą skalę.

Co ciekawsza, na scenę wystąpili znowu „starzy znajomi” z epoki 1918 roku na Ukrainie i nad Donem, — ci sami oficerowie niemieckiego II Oddziału, którzy „robili” zamach stanu

Skoropadskiego, politykę atamana Krasnowa, ba, nawet strategię tajemniczego po dzień dzisiejszy „hr. Bermonda - Awałowa na froncie łotewsko - estońskim (gen. Judenicz, dowódca północnej „białej” armii, ogłosił swego czasu Bermonda - Awałowa za „agenta sztabu niemieckiego”). „Wielkie sny” von Rosenberga i Hindenburga, wyrzuconego w międzyczasie za drzwi, znalazły doświadczonych i niewątpliwie zdolnych wykonawców, — ludzi, którzy już raz

rzadzili i w Kijowie, i w Rostowie nad Donem, i w Krymie...

„Pakt Czterech” był największym dotychczasowym triumfem Hitlera w zakresie polityki zagranicznej, — triumfem dużym nawet po tem, gdy Francja wyrwała „liczne kły z paszczeki” owej sympatycznej koncepcji Mussoliniego.

MARJAN CZUCHNOWSKI

W głąb awangardy

(Dokończenie).

dzień już sapie, już — niesie krew jak
ohlebów pęki
do biblioteki która obsiana paznokciami
przyszłości
corano zdrapuje z siebie pleśń, do różowej
biblioteki palców
gdzie co dnia rozkwitają mamki, dzieła
pełne mleka,
do macicy nowych słońc i nowych słów:
do ręki.”

Jakie czytelnik, bardzo inteligentny, odnosi wrażenie z tego utworu, pomimo, że należy on do jaśniejszych poematów Peipera, prostych i zatroskanych o równowagę wewnętrzną? Dość kłopotliwe. Tymczasem zrobię doświadczenie i skreślę niepotrzebną wataj metaforę abstrakcyjnej, a zostawię to, co tak wielki poeta, jak Peiper, aby być w zgodzie z ideą ekonomizmu w poezji powinien był zostawić:

„Z mięsnego zegara, z kieszeni
okrątowanej żebrami,
zła śni w pałacu z pary, który mięsne
dźwigają przyciesie,
duszę rzeki, rzekę złota złoto życia, krew
niesie,
niesie krew jak chlebów pęki
do biblioteki, do różowej biblioteki
palców
do macicy nowych słońc i nowych słów:
do ręki.”

Proszę porównać artystyczną różnicę, nie mówiąc o tem, że idea utworu zyskała na jasności. Ba, wykryliśmy „układ rozkwitania”, którego metryka była tajemnicą. Po skreśleniu waty metaforycznej wyłonił się z niej nowy poemat, nowa wizualność, nowa konstrukcja — lepsza i jaśniejsza. Wyjaśnię to przy sposobności. Coś się psuje w państwie duńskim — trzeba powiedzieć za Szekspirem. Nie trzeba stąd wyciągać jednak przesadnych wniosków. Pamiętaj w tym utworze elementy porównań, czy metafor, wskazujące jeszcze raz na mieszczański świat wyobrażeń Peipera, ale poprosto zalecana ekonomia i ścisłość i celowość i inne wymagania stawiane przez Peipera poezji, nie są uwzględnione przez niego, w jego twórczości z tą żelazną konsekwencją, której musimy się domagać. Dawna wata nastrojowa w starej przedwojennej poezji, którą zwalczano z niebywałym bohaterstwem, pod ciosami głupiej krytyki, w atmosferze szczególnej wrogości — została zastąpiona nową wataj — wataj metaforyczną.

Karol Irzykowski miał stuprocentową słusność, kiedy pisał w „Walce o treść” *) następujące słowa o Peiperze:

*) Karol Irzykowski, Walka o treść, str. 278, Warszawa, Hoeseiok, 1929 r.

„Trudność przegryzienia się przez zewnętrzzną metafizyczną warstwę formy do warstw dalszych, odwraca uwagę od treści nowych utworów. Jest ona poważnie albo statyczna, albo przekazana w zarysie ideologicznym gotowa (np. urbanizm), albo pisze się kędzierzawo feljeton kulturalno - polityczne (Stern). W utworach Peipera spotkałem nadmiar poematów opisowych: latarnia, flaszka, futbol, noga, słońce (jako „kwiat ulicy”) — autor wynajduje tylko coraz to nowe warjanty metafizyczne dla tych samych fenomenów. On nazywa to „pseudonimowaniem”, a gdy tego za dużo: „układem rozkwitającym”. Ja to nazywam tautologią metafizyczną, albo poprosto — retoryką. Przez którą prześwieca skostnienie, zaniedbanie głębszych warstw; nie doznają one żadnej metaforyzacji. A przecież oprócz tego, jak się porównywa, ważne jest, co się porównywa. Ważne jest wydzielenie, skonstruowanie pewnego tematu pod metafory, który oczywiście wobec dalszych warstw jest znów formą, bo regressus formy idzie bardzo daleko. U Zeromskiego, u Kadena - Bandrowskiego takich tematów (motywów) jak ten, który stanowi treść „Latarni” jest mnóstwo, na każdej stronie. Hipertrofia szlachectkiej, bierności opisowości w powieści polskiej (którą ja wytykałem pierwszy w „Słowie i czynie”) zdążyła się połączyć z nowymi eksperymentami w dziwny amalgamat”. Trudno jest odmówić Irzykowskiemu słusności, tem więcej, że z podziwu godną pracowitością zbierał

materiał do swej książki, bez wykreśłów i bez wykrętów, na które mógłby skrócić później w razie wytknięcia mi błędów. Robię aluzję do bandy boylistów, którzy znów rozpoczynają na autorze „Walki o treść” nagonkę, by go bandą zakrzywić. Są smarkacze duchowi, którzy potrafią wyrósć na dojrzałych ludzi, są dojrzały ludzie, którzy całe życie zostają umysłowymi smarkaczami. Tyle poświęcam dygresji wywołanej potrzebą chwili.

Wracając do tematu mówię: jakżeż czarujące są wierzeze w tomiku „A”, który jest naprawdę pierwszą zdecydowanie powiedzianą literą polskiego, nowego alfabetu poetyckiego: —

„Rannych światła szare blachy
rozwieja świt na pierwszych swych
godzinach

Lénia, dachy.

Cień na czynach.

Jeszcze nie drgnęło ramię człowieka,
nie tknięte gwoździem raka.

Ulica śpi, szczęściem cienia przydeptana.

Chwila — brząsk opadnie, srebro dnia
przepłynie miastem.

człowiek wstanie, spojrzy na świat jak
na syna

a z tem

miasto się rozpiewa, jak rozmarzona
maszyna.”

Jednak naogół w utworach Peipera są fragmenty, zdania, czasem porównanie, które świeci swą pyzającą urodą — ogólnie dużo waty, która czasem ujdzie, często denotuje, często jest poetycką metaforą.

Oszukał robotników, oszukuje chłopów

Coraz częstsze wiadomości o buntach wśród bojowców, które są wprawdzie urzędowo zaprzeczane a mimo to są prawdziwe, są dla hitleryzmu groźnym objawem z tego względu, ponieważ według ogólnego zdania ROZPADNIĘCIE SIĘ GROZI MU WIĘCEJ OD WEWNĄTRZ NIŻ OD ZEWNĄTRZ. Masy robotników, przeważnie bezrobotnych, poszły za „wodzem“, wierząc w jego firmę „socjalistyczną“ w dalszej a skutecznej walce z bezrobociem w bliższej perspektywie. Z chwilą, gdy Hitler nie tylko ogłosił koniec rewolucji, ale KIEROWNICTWO SPRAW GOSPODARCZYCH ODDAŁ W RĘCE NAJWIĘKSZYCH WROGÓW KLASY ROBOTNICZEJ — robotnicy przejrżeli tę fałszywą grę i coraz głośniej domagają się dotrzymania przyrzeczeń, coraz silniej zaczyna w nich powstawać świadomość, że zostali oszukani.

Drugi filar, na którym Hitler oparł swą potęgę, to CHLOPI, specjalnie młodszy, którzy nie mają widoków otrzymania gruntu po rodzicach. Jednym z zasadniczych punktów w programie Hitlera było — przed zwycięstwem — WYWLASZCZENIE WIELKICH POSIADŁOŚCI, przyczem wyraźnie wskazywał na latyfundię na Pomorzu, w Meklemburgii, w Pruszech wschodnich, jako dojrzałe do rozkolonizowania między chłopów. Dziś nie jest tajemnicą, że jedną z cen, które Hitler zapłacił za uzyskanie kanclerskiwa, było WYRZECZENIE SIĘ TEGO POSTULATU, ileż Hindenburg, sam junkier, stał pod wpływem junkrów, dla których kolonizacja oznaczała nie tylko utratę majątków, ale i utratę wpływów politycznych, opierających się na posiadaniu ziemi „po ojcach“, junkrzy w obro-

nie swych „praw“ posunęli się DO GROZBY ODERWANIA PRUS WSCHODNICH OD RZESZY i ta właśnie groźba spowodowała przed kilku dniami ogłoszenie urzędowe, że „samo mówienie o usamodzielnieniu Prus wschodnich będzie uważane za zbrodnię“.

Hitler przestraszył się i ustąpił: O KOLONIZACJI JUŻ SIĘ NIE MÓWI. Wywołało to OLBRZYMIĘ ROZGORYCZENIE WŚRÓD CHŁOPÓW i coraz częściej odzywają się głosy, że ZOSTALI OSZUKANI. Hitler znalazł się między młotem i kowadłem. Wie on dobrze, że bez chłopów nie utrzyma się przy władzy, a nie może spełnić danych im przyrzeczeń, ponieważ JUNKRZY MAJĄ ZA SOBĄ REICHSWEHRĘ, której oficerowie — jak za czasów cesarskich — rekrutują się prawie wyłącznie z junkrów.

Na tem tle powstały w ostatnich dniach POGŁOSKI O POSIEDZENIU GENERALÓW REICHSWEHRY U HINDENBURGA, któremu przedstawiono skutki rządów hitlerowskich, z drugiej zaś strony pogłoski o dążeniu Hitlera do „przeniknięcia“ Reichswehry bataljonami „brunatnych koszul“, aby uzyskać przeciwwagę przeciw wpływom oficerów. Gra idzie na całego, gdyż CHODZI O EGZYSTENCJĘ RZĄDU I PARTJI, atakowanych równocześnie przez robotników i zagrożonych odwróceniem się chłopów. Czy rozgrywka nastąpi za kilka tygodni, czy miesięcy, nie gra roli. Wystarczy fakt, że oba filary hitlerowskie są podmyte i przy dalszym podsycaniu niezadowolonia muszą runąć.

— o o o —

Objawy buntu

Rząd Turynski odbył w tych dniach szereg narad, na których zajmował się rosnącym niezadowolaniem w miastach przemysłowych i po wsiach, w których mieszkają i pracują chałupnicy. W wyniku tych narad rząd stwierdził, że „WEWNĄTRZ PARTJI NAR. SOC. I JEJ RÓŻNYCH ORGANIZACJI ROŚNIE NIEZADOWOLENIE Z ZARZĄDZEŃ RZĄDU, WSKUTEK CZEGO NALEŻY OBAWIAĆ SIĘ NIEPOKOJÓW I ROZRUCHÓW“. Wobec tego rząd oświadcza, że w przyszłości SĄDY WYJĄTKOWE BĘDĄ STOSOWANE NIETYLKO WOBEC SOCJALISTÓW, KOMUNISTÓW I PACYFISTÓW, ALE TAKŻE WOBEC TYCH, KTÓRZY WEWNĄTRZ PARTJI NAR. SOC. POPELNIĄJĄ CZYNY I PRÓBY REWOLUCYJNE TAK W SŁOWACH JAK W CZYNACH.

TAKŻE RZĄD SASKI

Saskie ministerstwo sprawiedliwości ogłasza: Wobec oświadczenia kanclerza, że rewolucja jest skończona, oznajmia się, że wszystkie wezwania do przeciwnego działania będą surowo karane. W szczególności NIEUPRAWNIONE WTRĄCANIE SIĘ DO ZARZĄDZEŃ RZĄDU W SPRAWACH GOSPODARCZYCH BĘDZIE Z CAŁĄ SUROWOŚCIĄ ZWALCZANE.

Zarządzenie to stoi w związku z zajściami spowodowanymi WZBURZENIEM WŚRÓD BOJOWCÓW z powodu oddania kierownictwa spraw gospodarczych w ręce Thyssena.

ZAKAZ ORGANU HITLEROWSKIEGO

Rząd saski zawiesił na 14 dni dziennik „National-soe. Lausitzer Kampfblatt für Adolf Hitler“. Nie jest to jedna z tych gazet, które tylko przynajęją się do ruchu hitlerowskiego, ale jest to URZĘDOWY, BARDZO ROZPOWSZECHNIONY ORGAN PARTYJNY. Zakaz nastąpił z tego powodu, ponieważ ogłaszał artykuły, że rewolucja jeszcze trwa wbrew temu, co Hitler ogłosił, że rewolucja już skończona. Redaktor pisma, stary hitlerowiec, został osadzony w obozie koncentracyjnym. Po upływie terminu zawieszenia kierownictwo redakcji ma objąć „pewny człowiek“. Ten zakaz or-

ganu partyjnego jest pierwszym za rządów Hitlera i wskazuje, że niezadowolanie objęło już najszersze koła zwolenników „wodza“.

GOERING I HITLER

Prasa francuska od kilku dni przynosi sensacyjne informacje o PRYZGOTOWANIU PRZEZ GOERINGA ZAMACHU STANU, KTÓREGO CELEM BYŁO USUNIĘCIE HITLERA I ZAJĘCIE JEGO MIEJSCA. Nagły powrót z wyspy Sylt, tajemnicze narady, dekrety o karze śmierci — wszystko to miało uścielić Goeringowi drogę do dyktatury. W ostatniej chwili udało się zapobiec wybuchowi otwartej walki, ale przyszłość jest niepewna, Goering nie zaniechał swych planów, odroczył je tylko na korzystniejszą porę.

REICHSWEHRA Z GRANATAMI RĘCZNYMI PRZECIW HITLEROWCOM

Praskie „Pravo Lidu“ dowiaduje się, że przed kilku dniami komendant garnizonu Reichswehry w Norymberdze wystosował do rządu Rzeszy i komisarza Rzeszy dla Bawarii gen. Eppa depesze z wiadomością, że szturmowcy hitlerowscy ciągle napadają na sklepy żydowskie i wdzierają się do mieszkań rodzin żydowskich nie biorących żadnego udziału w polityce. Mieszkania są demolowane, mieszkańcy więzieni i kilka osób zostało zabitych. Komendant garnizonu żąda położenia końca temu stanowi rzeczy i w razie potrzeby ogłoszenia stanu wojennego w Norymberdze.

Czy i jaką odpowiedź otrzymał, niewiadomo, ale faktem jest, że od wtorku 24 bm. chodzą po ulicach Norymbergi i sąsiedniego miasta Fürth patrole Reichswehry w pełnym rynsztunku z granatami ręcznymi, które to patrole pilnują bezpieczeństwa mieszkańców. W Fürth doszło między patrolami Reichswehry, a oddziałem szturmowców do starcia, w którym 5 zbirów odniosło rany w tem dwaj ciężkie, reszta uciekła. Reichswehra żadnych strat nie poniosła.

Bawarski minister spraw wewnętrznych zakazał prasie zamieszczania jakichkolwiek wzmianek o tych zajściach.

ziemcy biorą wodę.

Ekspedycja Mac Kaya do centralnej Australji miała wybitnie oficjalny charakter, toteż jego rewelacje wywołały wrażenie wybuchu bomby.

Impresje z Wielenia

OBÓZ ZWIĄZKU ROBOTNICZYCH STOWARZYSZEŃ SPORTOWYCH W WIELENIU NAD NOTECIĄ

Kiedy zwiedzamy obóz socjalistyczny w Wieleniu i przyglądamy się ćwiczącej młodzieży — jakaś nadzieja budzi się w sercu, przeświadczenie niejasne, że im lepsza przyszłość zaświta, bo zaprawiając się na duszy i ciele, będą silnym, niezwykłym przeciwnikiem hydry kapitalistycznej.

Razno ćwiczy młodzież w olbrzymim parku, który okala dawne gimnazjalne zabudowania, obecną własność ZZK.

Razno śmigają młode, silne ramiona, opalone na brąz przez gorące letnie słońce.

Bije od tej gromady siła i tężyzna fizyczna, przejawiająca się w każdym ruchu żwawo uwiijającej się grupy ćwiczących.

— o o o —

W Wieleniu nad Notecią, warunki na urządzenie tego rodzaju obozu są idealne. Pięknie urządzone parki, obszernie budynki, oraz wszelkie udogodnienia sprawiają, że Wielenin powinien być stałym miejscem socjalistycznych obozów sportowych, ewentualnie wypoczynkowych; niestety miejscowość ta mało jest przez pracującą klasę doceniana.

W tegorocznym przeszkoleniu sportowem, uczestniczy około 50 mężczyzn i kobiet, przyczem pewna ilość przybyła z Niemiec i Czechosłowacji — rosła zaś ze wszystkich stron Polski.

Próżnować nie można. — Od rana do wieczora czas zajęty jest przez ćwiczenia lekkoatletyczne, gimnastykę, gry, pływania i wykłady; jedynie w porze poobiedniej jest dwugodzinna przerwa, która upływa na urządzeniu szeregu imprez, jak gazetka ścienna, zawody sportowe itd.

Jedzenie jest bardzo smaczne i tak obfite, że w zupełności zaspakaja wilcze apetyty ćwiczącej młodzieży.

Nastrój wśród członków obozu wspaniały — porą wieczorną śmiechu co niemiara — serdeczny stosunek między sobą, nie daje nikomu odczuć osamotnienia.

Fachowe kierownictwo sportowe tow. Kaluży i jego żony daje wzorowe wyszkolenie sportowe. Całym obozem kieruje tow. Hryniewicz, który swym energicznym postępowaniem wyklucza jakiegokolwiek niedociągnięcia.

O znaczeniu obozów socjalistycznych pisać nie będziemy, bo każdy z ich doniosłości dobrze sobie zdaje sprawę, życzyliby sobie jedynie należało, aby jak największa ilość młodzieży socjalistycznej przeszła takie przeszkolenie, co da ruchowi klasowemu nowe kadry uświadomionych i karanych członków.

Lucjan Motyka z Wieliczki.

Hej strzelcy wraz!

— o o —

STRZELCY — SPECJALIŚCI OD WYKOLEJANIA POCIĄGÓW — SKAZANI NA 3 MIESIĄCE WIĘZIENIA. Przed sądem okręgowym w Grudziądzu stanęli dwaj „strzelcy“, 20-letni Józef Kramarz i 22-letni Bolesław Stasz, oskarżeni o to, iż w dniu 31 maja b. r. na szynach toru kolejowego pomiędzy stacjami Waldowo Szlach. i Mniszek, ułożyli kamienie, aby spowodować, do czego się przyznali na rozprawie, wykolejenie pociągu osobowego, idącego o godz. 23.12 z Grudziądza w kierunku Torunia. Jedynie dzięki przytomności umysłu maszynisty, prowadzącego pociąg, który zauważył leżące na torze kamienie i zdołał pociąg na czas zatrzymać, udało się uniknąć katastrofy, która mogła stać się straszną w skutkach swoich. Jak bowiem zeznał przesłuchiwany na rozprawie rzeczoznawca kolejowy, kamienie ułożone były na szynach w tzw. szachownice, którym to sposobem powodowania katastrof kolejowych posługują się tylko „specjaliści“ od tego rodzaju zamachów. Sąd na podstawie wyników rozprawy skazał obu oskarżonych za umyślne narażenie na niebezpieczeństwo komunikacji publicznej na 3 miesiące więzienia. Obaj zamachowcy Kramarz i Stasz są członkami „Strzelca“. Byłoby ciekawem stwierdzić, gdzie to „strzelcy“ uczą się techniki zamachów kolejowych?

— o o o —

Kwiatki kapitalistycznej kultury

BIALI BARBARZYŃCY TĘPIĄ NIELITOSCIWIE TUBYLCÓW W AUSTRALJI

Znany angielski lotnik i podróżnik Dona'd Mac Kay, który podróżuje po Australji, wystąpił z sensacyjnym oświadczeniem. Mac Kay właśnie wrócił do Sydney z wyprawy do centr. Australji, gdzie żyją na wydzielonych dla nich terenach tuziemcy — Australijczycy. Mac Kay stwierdza, że okrucieństwa, których dopuszczają się biali w stosunku do tuziemców, wielokrotnie przewyższają te okropności, które w tej chwili odbywają się w Niemczech.

Rewelacje Mac Kaya wywołały prawdziwą burzę polityczną. Rząd australijski natychmiast zarządził energiczne śledztwo w sprawie zacytowanych przez podróżnika faktów, który zapewnia, że biali Australijczycy zajmują się systematycznym wyniszczaniem tuziemców. Wypadki bezkarnego zabijania tuziemców przez białych, są zjawiskiem codziennem w Australji centralnej. Według jego słów w niektórych okolicach biali koloniści celowo zatruwają studnie, z których tu-

Cmentarzysko górnosląskie

700 ROBOTNIKÓW NA BRUKU

KOPALNIA „DONNERSMARCK” ZAMKNIĘTA

W dniu 27 b. m. unieruchomiona została kopalnia „Donnersmarck” w Chwałowicach, pow. rybnicki. Unieruchomienie kopalni nastąpiło na przeciąg jednego roku. Przy robotach koniecznych zatrudnionych będzie zaledwie 160 robotników, 50 ludzi przeniesiono na kopalnię „Blücher”, a około 700 robotników postradało pracę i zarobek.

Wiadomość powyższa rozniosła się lotem błyskawicy po całej okolicy i wywołała w kołach robotniczych żywe oburzenie oraz różne komentarze. Ludność miejscowa nie może zrozumieć, że po aresztowaniu dyrektorów „Donnersmarcka” i skazaniu ich na kary więzienne, kopalnia mimo wszystko została unieruchomiona i wyraża zdziwienie, że tak hucznie przez prasę sanacyjną wychwalane represje władz administracyjnych odniosły tak żalony rezultat.

600 ROBOTNIKÓW NA BRUKU

KOPALNIA „FICINUS” ZAMKNIĘTA

Pomimo zabiegów i protestów kopalnia „Ficinus” będzie zamknięta w dniu 29 lipca b. r. Oprócz obsługi elektrowni i dozoru na kopalni, jak również pod ziemią, wszystkich robotników przejmie kopalnia „Richter”. Około 300 robotników z kopalni „Ficinus”, a 250 robotników z kopalni „Richter” z poza terenu woj. śląskiego zostanie zwolnionych, oraz wszyscy robotnicy liczący ponad 55 lat, tak, że redukcją zostanie dotkniętych około 600 robotników.

Nie ulega wątpliwości, że akcje kopalni „Ficinus” będą przez kapitalistów podtrzymywane w dotychczasowym kursie, zaś ciężar tego przewali się na kopalnię „Richter”, której produkcja wydobywania węgla natychmiast podrożeje, tak, że w niedługim czasie zarząd tej kopalni czynić będzie starania o zezwolenie na redukcję robotników.

Ciekawe jest tylko to, że nie stosuje się wobec urzędników tych samych redukcji co wobec robotników. Jednym słowem nie pomogły przerwane urlopy filarów sanacyjnych Siemianowic, jak np. posła Kuźmy i profesora Wesolowskiego.

Miasta małopolskie zatrzymują zapłatę robotnikom

Kamieniolomy miast małopolskich S. A. w Krakowie zatrudniają w Miękini i w Krzeszowicach robotników, którzy pracują nawet teraz w najlepszym sezonie po 3 dni w tygodniu. Zarobki w tem przedsiębiorstwie są bardzo niskie i jakby na złość i tych niskich zarobków robotnikom się nie wypłaca. Obecnie sprawa wygląda tak, że na przykład robotnicy pracujący na ładowni w Krzeszowicach nie mają wypłaconych zarobków ponad 4 miesiące. W sprawie tej odbyło kilka interwencji w dyrekcji w Krakowie, zwracano się także do przewodniczącego rady nadzorczej, którym jest p. Witold Ostrowski, wiceprezydent miasta Krakowa. Proszono o obronę robotników także inspektora pracy. Usłyszano w czasie tych interwencji cały szereg przyrzeczeń, że już zaległości będą wypłacone. Niestety zaległości ciągną się w dalszym ciągu. Zmieniono nawet dyrektora. Robotnicy jednakże wypłaty do czekać się nie mogą.

Przedsiębiorstwo powyższe jest własnością miast małopolskich: Krakowa, Lwowa itd. Miasta te są rządzone przez mianowane rady. Przedsiębiorstwo jest bogate. Robotnicy jednakże nie mogą dowołać się wypłaty swoich ciężko zapracowanych zarobków. Wiele magistratów pobrało wyrobione przez tych biednych robotników materiały i nie płacą. Pozwalają biednym robotnikom czekać miesiącami na zapłatę za wykonaną pracę!

Zapytujemy na tem miejscu publicznie, co Wy, panowie członkowie Rady nadzorczej, jesteście łaskawi na ten skandal powiedzieć? Cóż także i Wy członkowie rad mianowanych, którzy zasiadacie w tych miastach, pozwalacie się nazywać radcami, szlifujecie tych miast bruki, które robotnicy wypracowali, a na zapłatę doczekać się nie mogą! Czy nie ma wśród Was panowie ani jednego takiego, któryby dbając o swój obywatelski i radzioki honor czuł powinność zabrania głosu w tej sprawie? Czy ten bezwstyd tak Wam

Walka górników o płace

KOMISJA ABITRAŻOWA DYKTUJE OBNIŻKĘ O 6%

(Korespondencja własna)

Katowice, 26 lipca

Dziś odbyło się nadzwyczajne posiedzenie komisji arbitrażowej, która wydała orzeczenie obniżające płace o 6% w kopalniach węgla i w koksowniach, oraz dodatki, obowiązujące od 1 lutego br. dla kopalni rewiru centralnego i dla kopalni ks. Pszczyńskiego. Dla kop. „Knurów” ustala się stawki tabeli plac w porównaniu z ustalonymi stawkami dla rewiru centralnego o 6 proc. niższe, dla kopalni „Radzioków” o 4 proc. niższe, dla kop. „Dębieńsko” o 7 proc. niższe, dla kopalni gwarectwa rybnickiego, kop. „Hoym”, kop. „Donnersmarck” i kop. „Bluecher” o 9 proc. niższe.

Te tabele plac mają obowiązywać od 1 sierpnia br. do 31 lipca 1934 i mogą być wypowiedziane na miesiąc przed upływem tego terminu (t. zn. 30 czerwca 1934 r.).

UZASADNIENIE ORZECZENIA

Specjalna komisja rozjemcza przy wydawaniu orzeczenia kierowała się:

- 1) koniecznością utrzymania eksportu conajmniej w dotychczasowej ilości, gdyż od tego zależy obecne zatrudnienie robotników w przemyśle górniczym;
- 2) koniecznością zapobieżenia chaosowi obniżek plac w formie umów indywidualnych;
- 3) ukroćeniem samowolnego obniżania plac robotniczych przez tzw. przegrupowania;
- 4) komisja wychodzi z założenia, że ofiara poniesiona przez robotników w postaci obecnej niżki winna pociągnąć za sobą kroki ze strony właścicieli kopalni w kierunku dalszego obniżenia kosztów administracyjnych, uzyskania poważnych ulg od swych wierzycieli w postaci obniżenia odsetek od długów, oraz częściowego wstrzymania przejściowego uiszczania rat amortyzacyjnych tychże długów;
- 5) rozpiętość obniżek dla poszczególnych kopalni

jest podyktowana specyficznymi warunkami tych, że w zrozumieniu zapobieżenia dalszym redukcjom i ewentualnym unieruchomieniom warsztatów pracy;

6) czasokres jednoroczny, przewidziany w orzeczeniu, komisja uważa za konieczny celem wprowadzenia pewnego uspokojenia w zakresie plac robotniczych, oraz dania możności pracodawcom sanowania obecnych warunków.

O PLACE W GÓRNICTWIE ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

We środę odbyły się w ministerjum opieki społecznej konferencje w sprawie plac w górnictwie zagłębia dąbrowskiego. Najpierw odbyła się konferencja z przedstawicielami Rady zjazdu przemysłowców górniczych, następnie zaś — pod przewodnictwem p. Klotta, konferencja z przedstawicielami wszystkich robotniczych związków górniczych w zagłębiu dąbrowskiem. Z ramienia Centralnego Związku górników obecni byli: sekretarz tow. Angier, oraz delegaci: tow. Babiarz z kopalni „Renard” i tow. Oraczewski z kopalni „Flora”. Na konferencji z przedstawicielami robotników p. inspektor Klott dał wyraz znanemu stanowisku rządu, przesadzającemu obniżkę plac górniczych. Przedstawiciele Centralnego Związku górników wykazali niezłobnie, że obniżka plac nie miałaby żadnego uzasadnienia i przeciwstawili się jej kategorycznie.

Stanowisko to poparli przedstawiciele innych związków, z wyjątkiem ZZZ i „Polskiej Pracy”. Przedstawiciel ZZZ, pos. Konieczko z BB był specjalnym rzecznikiem oddania zatargu w ręce rządu, albowiem „rząd krzywdy robotnikom nie zrobi” (!). Na wtorek 1 sierpnia wyznaczona została następna konferencja w tych sprawach. Tym razem ma być wspólna konferencja z przedstawicielami obu stron.

Haniebny proceder w hotelach warszawskich

JEDENASTU PRZODOWNIKÓW POLICJI OSKARŻONYCH O ŁAPOWNICTWO

Śledztwo dokola „afery hotelikowej” w Warszawie zatacza coraz szersze kręgi, obejmując osobistości, uchodzące w życiu codziennym za ludzi poważnych i statecznych. Wychodzą przytem na jaw szczegóły, odstawiające grozę nierządu, uprawianego w warszawskich hotelach.

Do chwili obecnej postawiono już w stan oskarżenia 11 przodowników policji, którzy znajdują się pod zarzutem pobierania łapówek za tolerowanie nierządu w hotelach.

Wielką sensację wywołało aresztowanie przodownika Sopylly, kierownika działu sądowego i ekspozytury śledczej w XII komisariacie policji śledczej. Przodownik Sopyllo zajmował to stanowisko od wielu lat i cieszył się jak najlepszą opinią, uchodząc za gorliwego, solidnego i uczciwego urzędnika, do którego odnoszono się z największym zaufaniem.

W więzieniu znajduje się poza tem aresztowany zaraz po wykryciu afery przodownik 6 tej brygady obyczajowej urzędu śledczego, Sternberg. Był on za dawnych czasów tak zw. „gubernskim

czynownikiem” i pracował przy kancelarji general gubernatora.

Poza tem znajdują się w więzieniu portjer hotelu „Sport” Majewski, oraz portjer hotelu „Saskiego” Urbański. Pobierali oni od gości po 20 zł. za wpuszczenie do hotelu na tak zw. „chwilkę”. Prócz tego pobierali jeszcze prowizję od kobiet publicznych.

Poza tem wyszło na jaw, że Urbański zdefraudował kilkanaście tysięcy złotych na szkodę właścicieli hotelu.

Prócz tego śledztwo objęło również hotel „Francuski” przy ul. Marszałkowskiej 112. Hotel ten nazywany jest „hotelem pod Stasiem”. Tu bowiem znajdowały się dawniej pokoje umeblowane Zawadzkiego, gdzie został zamordowany Stas Chrzanowski, za co skazany był potem hr. Ronnikier.

Śledztwo w skandalicznej aferze przodowników policji toczy się w dalszym ciągu i niewątpliwie ujawni jeszcze niejedną szczegół haniebnego proceduru.

jest miły? Jak długo panowie pragniecie bawić się tym skandalem? Czy to ma być wzór do naśladowania? Ładnie wyglądają miasta małopolskie!!!

Z kraju i ze świata

SMIERTELNA WALKA DWÓCH SIÓSTR.

W powiecie jedrzejowskim, na drodze do Złotnik wydarzył się straszny wypadek. Dwie siostry: Anna i Helena Kałwa, zdążające ku Złotnikom, zmęczone, usiadły nad brzegiem rzeczki. Anna Kałwa po napięciu się wody, zmieniła się na twarzy i dostała gwałtownego ataku szału, rzuciła się na siostrę, i wraz z nią wpadła do rzeki, chcąc siebie i siostrę utopić. Silniejsza Helena po stoczonym walce, wy dostała się na brzeg i wyciągnęła młodszą siostrę. Walka między siostrami była tak zarta, że z sukien pozostały tylko strzępy. W rezultacie furjalka oślabła zupełnie, straciła przytomność, a siostra jej ostatkiem sił zdołała wyciągnąć ją z wody i nieprzytomną ulokować na brzegu. Helena Kałwa pobiegła do pobliskiej wsi,

aby wezwać pomocy ludzi. Gdy powróciła, siostra jej leżała znowu w wodzie, już nieżywa.

ZAMORDOWANIE WICEBURMISTRZA PRUSZKOWA NIE MIAŁO TŁA POLITYCZNEGO.

Władze bezpieczeństwa prowadzą w dalszym ciągu dochodzenie w sprawie tajemniczego mordu wiceburmistrza Pruszkowa, Berenta. Komenda policji zaprzecza, jakoby ktokolwiek został w związku z tą sprawą już zatrzymany. Sędzia śledczy prowadzący dochodzenie, postanowił przesłuchać Seweryna Turobińskiego, urzędnika Kasy chorych w Warszawie, zamieszkałego w Grodzisku. Wedle krążących pogłosek Turobińskiego miały łączyć bliskie stosunki z p. Berentową, żoną zamordowanego wiceburmistrza. Na tem tle miało dochodzić często do gwałtownych scen pomiędzy Turobińskim a śp. Berentem.

40 GROSZY POWODEM SAMOBÓJSTWA 12-LETNIEGO CHŁOPCA.

Syn jednego z biednych chłopów we wsi Miljonów, 12-letni Stanisław Stacherczak z dumą pokazywał swym rówieśnikom 40 groszy, uzyskane ze sprzedaży jagód. Onegdaj chłopiec zgubił swój „majątek”, lub ukradziono mu. Zrozpaczony chodził po wsi, skarżył się wszystkim, wreszcie, nie mogąc przeboleć straty, powiesił się na pasku w zagajniku pod wsią.

KRONIKA

TEATR WIELKI

Sobota, 8:00: „Uciekła mi przepióreczka...“
Niedziela, 8:00: „Egipska pszenica“.

COLOSSEUM

Sobota, 12:00, 4:00, 8:30: „W rajach miłości“.
Niedziela, 8:30: „W rajach miłości“.
Poniedziałek, 8:30: „W rajach miłości“.
Wtorek, 8:30: „W rajach miłości“.
Wtorek, 8:30: „W rajach miłości“.
Środa, 8:30: „W rajach miłości“.
Czwartek, 8:30: „W rajach miłości“.

— 000 —

ZNÓW DWA POCIĄGI POPULARNE W NIE-DZIELE. Dnia 30 bm. dyrekcja kolei we Lwowie uruchomi dwa pociągi popularne: 1) w Nieznane (odjazd ze Lwowa o godzinie 6:05, cena biletu 6:70 zł.; powrót o godzinie 21:50); 2) do Skolego (odjazd ze Lwowa o godzinie 6:11, cena biletu 5:70 zł., powrót o godzinie 22:58). Na temat pociągu w „nieznane“ istnieje rozmaite wersje. Bilety do obu pociągów nabywać można jak zwykle w ref. bur. dyrekcji kolejowej we Lwowie (ul. Zygmuntowska 1, II piętro, drzwi 218), w „Orbisie“ (plac Marjacki 8 i ul. Szpitalna 1), oraz w „Wagons-Lits-Cook“ (plac Halicki 15). Zamierzona wycieczka do Gdyni nie doszła do skutku.

Z TRAMWAJU NA BRUK. Żółkiewicz Michałina (Stacha 21) jadąc tramwajem ul. Zamarszyniecką w kierunku rogatki Zamarszynieckiej, wskutek własnej nieostrożności wypadła z tylnego pomostu na bruk, doznając złuszczonej rany na głowie. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku opatrzyło pogotowie ratunkowe.

ZNACZNA KRADZIEŻ. Do mieszkania Rozy Kurzer (Zródlana 57) włamali się jacyś nieznani sprawcy, którzy skradli biżuterję, wartości 1800 złotych i książeczkę Galicyjskiej Kasy Oszczędności na kwotę 1200 dolarów.

NALEŻY ZABRONIĆ WYSTAWIANIA NA WIDOK PUBLICZNY CHLEBA I KIELBASY. To jest prowokacja najczystszej wody. — Codzienne kroniki policyjne roją się od nazwisk przytrzymanych pod zarzutem kradzieży. Codzienne idąc przez miasto, widzimy na wystawach stosy ubrań, bucików, góry chleba i mięsiva. Codziennie w mrokach miast tonie i ginie krzyk głodnych i obdartych. Oto logika i konsekwencja ustroju palenia zboża i kawy, czy topienia owiec, logika paragrafów karzących zebranine, czy inną obrazę moralności, logika policyjnych lekarstw — aresztów. Niechby Hitler, albo inny Mussolini, był głodny. Czy zniósłby zapach pospolitej wędzonki, albo chleba. Jeść musi każdy...

PO KIELISZKU PIERWSZY JĘST MU LEPIEJ. Kto nie zna restauracji Dicker'a przy ul. Szajnochy? — Każdy zna ten przybytek, gdzie

Dziś
C
A
S
I
N
O
K
I
N
O

Wielki film sensacyjny, trzymający widza w nieustannym napięciu,
według głośnej powieści **UPTONA SINCLAIRA** pod tytułem:

MOKRA PARADA

w rewelacyjnej obsadzie:

**DOROTHA JORDAN, WALTER HUSTON,
MYRNA LOY, NEIL HAMILTON, JIMMY DURANTE**

Koniec niesławnych rządów burm. M. Niemczewskiego

(Korespondencja własna)

Śniatyn, 27 lipca.

Obywatele miasta Śniatyna będąc od lat dwudziestu maltretowani przez burmistrza M. Niemczewskiego, postanowili wreszcie oczyścić zadytmioną atmosferę. Pan ten należał już do wszystkich stronnictw politycznych, a zawsze orjentował się wedle konjunktury. Ostatnio występował w roli wielkiego „sanatora“ niemniej jak uprzednio wielkiego demokraty, czy ludowca, by pod tą pokrywką zwalczać swych osobistych przeciwników, niesolidaryzujących się z jego znanymi machinacjami i trząść miastem, czy powiatem. Rzemieślnicy, którzy nie chcieli stać się narzędziem jego interesów, tracili pracę, urzędnicy posady a podatnicy dręczeni byli nadmiernie wysokimi podatkami, bo miał on wpływ decydujący i w komisjach podatkowych.

Kiedy jego praktyki przebrały miarę — na wiecu przez niego zwołanym, mieszkańcy w liczbie około 3.000 powzięli jednomyślną rezolucję, potępiając szkodliwą działalność Niemczewskiego i zażądali jego ustąpienia z życia publicznego tutejszego powiatu. Przed kilku dniami również

ustąpili radni z Rady miejskiej, odmawiając mu dalszej współpracy. Podobno, jak się dowiadujemy, władze państwowe mają również dość rządów tego osobnika.

Chełaleś, p. Michał, przypodobać się różnym dygnitarzom i budowałeś co chełaleś, bez względu na potrzebę i rozporządzalną gotówkę. Zapytujemy cię zatem „druhu“, „obywatele“: kto za to będzie płacił?

Jak nam wiadomo, długi miasta przekraczają 600.000 złotych. Ucierpią na tem i tak zubożali kryzysem mieszkańcy miasta. Budżet po dzień dzisiejszy nie uchwalony, gospodarka samowolna ze szkoda dla nas wszystkich. Niemczewski wyrzucony ze wszystkich już stowarzyszeń. Nawet gmina Jaremcze, gdzie ma wille, usunęła go z klimatyki. Poznano się już wszędzie, kim jest. Do stronnictw wszystkich już istniejących należał, repertuar byczo wyczerpał, radzimy popiechnie opuścić Śniatyn, w którym przez tyle lat różnymi sztuczkami grasował, aby śladem jednego ze swych poprzedników burmistrzów-krewniaków w kominie nie musiał szukać schronienia przed wzburzoną opinią.

najwcześniej można przepłukać pijackie gardło barszczem i najpewniej dostać po zębach. Dicker, a właściwie jego knajpa ma swoją sławę. Niech cię tylko czytelniku okradną. Każdy policjant doradzi: „Idź pan do Dickera, a jaż rozpoznasz złodzieja, da mi pan znać...“. Ostatecznie nie będziemy się zastanawiać nad tem, co spowodowało Jana Zagórskiego do Dickera. Co tu dużo gadać, Zagórski, choć nie miał pieniędzy, chciał zabawić się pierwszą klasą! Że los padł na Dickera, to już los Dickera. U Dickera wypił karafkę wódki, geż pieczoną, większą ilość kwargli i cholera wie co

jeszcze (aż „głaskał z radości brzuch“ Dicker na myśl o rachunku). Po spożyciu pokarmów i wypiciu wódki Zagórski popadł w zadumę i zaczął wszystko rozstrzygać z punktu widzenia wiecznego odpoczynku. Nawet geście udko. Po chwili krzyknął pod adresem kelnera: „Hej, panie Kieliszu, zaśpiewaj mi pan: „Po kieliszku pierwszym jest mi lepiej“. — Kelner nie chciał, zaśpiewał natomiast co innego „płacić“. Zagórskiego odprowadzono do komisariatu, gdzie zasnął jak król.

— 000 —

EMIL HAECKER

104

Historja socjalizmu w Galicji

Chociaż „Czas“ pomijał milczeniem wszelkie gwałty popełniane przez władze i szczuł przeciw socjalistom, to jednak opinja publiczna w Krakowie, podrażniona przywołaniem Plehwego z rosyjskimi zandarmami i Zernickiego z pruskimi szpiegami, oburzona była na to, co władze wyrabiały. A i poinformowana była o wszystkim mimo „Czasu“; w ówczesnym Krakowie, obywatelom się jedną gazetą i to wychodzącą w kilkuset zaledwie egzemplarzach, ustna poczta odgrywała większą rolę niż prasa. Samych wydalonych z seminarjum nauczycielskiego uczniów było 50, uwięzionych i przeważnie po kilku dniach wypuszczonych seminarzystów było drugie tyle; jeżeli się do tego doliczy innych rewidowanych i aresztowanych, a zważy, że prawie każdy z nich miał rodzinę lub znajomych w Krakowie, to pojmie się, że setki osób w tem mieście musiały mówić z goryczą o tem, co się wówczas działo, i we wszystkich sferach ludności miasta wzbudzać odpowiedni nastrój.

Mimo, że już w maju wszystkie galicyjskie gazety przestały pisać o aresztowanych socjalistach, jednak ustna poczta w Krakowie robiła swoje, tembardziej, że o socjalizmie wogóle, a przeważnie o socjalizmie w Rosji bardzo dużo wówczas pisywano. Sposób zaś, w jaki opisywano tamtejszy ruch rewolucyjny, wielce podniecał ciekawość Polaków. Kiedy „Czas“ z powodu zamachu Sołowiowa wystąpił z zapewnieniem Moskali, że „Polacy jako tacy stoją i stać będą wytrwale, z poświęceniem i męskością w obronie podstaw ładu i porządku“, to przecież nawet klerykalny „Przegląd lwowski“ napisał: „Potępiając czyn jako katolicy i Polacy, nie myślimy jednak, i niech nas Bóg od tego zachowa, wskazywać caratowi na konserwatyzm Polski jako środek jego utwierdzenia“. Na takim tle wieści o uwięzionych wciąż rosły i rosły, podsycane wiadomościami z Warszawy to o coraz nowych aresztowaniach, to o zabiciu uwięzionego Bajtego w cytadeli, to o procesie Landego i Sieroszewskiego za ich protest z powodu tego morderstwa.

Tymczasem aresztowani socjaliści w więzieniu św. Michała znosili ustawiczne szykany. W areszcie policyjnym „pod telegrafem“ bito ich brutalnie, a nawet niektórych młodych chłopców ośmielono się policzkować, aby wymusić od nich zeznania. W więzieniu sądowym „u św. Michała“ nie bito ich już coprawda, ale porozmieszczano ich w najgorszych, wilgotnych, smrodliwych kaźniach, pomiędzy złodziejami i mordercami, rewidowano bardzo często i dręczono rozmaitemi szykanami, nie pozwalano dostarczać książek, karmiono ich obrzydliwą strawą, chorym odmawiano wiktów szpitalnego. Gdy Ludwik Waryński dostał gorączki i obłożnie zachorował, lekarz więzienny dr. Voigt odmówił mu wiktów szpitalnego i umieszczenia w szpitalu. Waryński postanowił tedy umrzeć śmiercią głodową i przez trzy dni nie jadł, uwiadomiwszy o tem kartką Biesiadowskiego. Ten zakomunikował kartę Waryńskiego sędziemu śledczemu i zażądał spisania protokołu. Dopiero na skutek tego został Waryński przeniesiony do szpitala. Ośmiu aresztowanych socjalistów zachorowało ciężko na zapalenie płuc i t. p.; wyzdrowieli tylko dzięki odporności młodych organizmów.

Sędzia śledczy Jan Turek prowadził śledztwo iście po turecku, stronnictwo, podstępnie, w sposób niezgodny z prawem. Groźbami starał się wymusić zeznania, przekupywał świadków, podsłuchiwał pod drzwiami cel, w których siedzieli oskarżeni; nie cofał się nawet przed fałszerstwami: aby zeznaniem 10-letniego chłopaka szewskiego nadać moc dowodu, podał go za 14-letniego. Oskarżonych, np. studenta wiedeńskiej akademji sztuk pięknych Barabasa i aptekarza Adolfa Inlaendera ze Lwowa, lżył słowy: „lajdak, szelma“; fałszował zeznania w protokołach, a korzystne dla oskarżonych zeznania świadków zaopatrywał w tego rodzaju dopiski: „zeznanom tego świadka niewielką można przypisywać wagę, gdyż świadek ten robi wrażenie, jakby sam się obawiał odpowiedzialności“. Turek w parę lat później zwarzjował; widocznie więc już wtedy zaczęły się w jego mózgu rozwijać zarodki choroby umysłowej. Los uwięzionych socjalistów zawiś od obłąkańca.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Bojkotujemy piwo lwowskie! Robotnicy! Chłopi! Obywatele!

Kto bojkotuje piwo lwowskie, ten przyczynia się do zawarcia umowy zbiorowej dla robotników, pracujących w browarze lwowskim.

Wszystkie Robotnicze Związki Zawodowe ogłosiły bojkot piwa lwowskiego!

Introligatorzy domagają się wprowadzenia oprawy podręczników szkolnych

Memorjał komitetu wykonawczego ogólnopolskich zjazdów introligatorów został aprobowany i poparty przez wszystkie bez wyjątku istniejące w Polsce organizacje introligatorskie. Memorjał ten delegacja złożona z przedstawicieli introligatorów ze Lwowa, Krakowa, Poznania, Warszawy i Wilna przedłożyła z końcem miesiąca maja br. ministerstwu oświaty, przemysłu i handlu, opieki społecznej, skarbu, oraz dyrekcji funduszu pracy.

Chodzi, aby książka szkolna nie była jak dotąd broszurowana, co wprowadzone zostało w czasie wojny światowej, lecz aby oprawiana była w twarde tekturowe płótnem oklejone okładki, a przytem szyta niemi — nie zaś spinana drutem. Postulat ten poruszany na wszystkich dotychczasowych odbytych zjazdach i zebraniach, przedkładany w formie memorjałów należycie uzasadnionych względami zawodowemi, gospodarczemi i t. d. czynnikiem kompetentnym nie został do chwili obecnej wprowadzony w życie.

W memorjale wołanie o pracę nie było argumentem głównym, lecz zawarto w nim również kalkulację wykonania podręcznika szkolnego wykazując, że może on odpowiadać zakreślonym wymogom, a przytem być tani do możliwych granic.

Wzięto za podstawę egzemplarz 10-arkuszowy, t. j. o 160 stronach druku, wykazując ofertami, że przy nakładzie już tylko 50 tysięcy egzemplarzy koszt druku, papieru i składu, z kosztem oprawy

książki w twarde płócienne okładki wraz z tłoceniami, wyniósłby dla pojedynczego egzemplarza cenę 75 groszy. Przy większym nakładzie koszt ten jeszczeby się zmniejszył. W kalkulacji tej obejmującej wyłącznie stronę drukarską i introligatorską, t. j. techniczną wykonania podręcznika, nie uwzględniono honorarium autorskiego, oraz zysków wydawnictwa i sprzedaży.

Ze strony społeczeństwa sprawa ta powinna spotkać się z należytem zrozumieniem, uznaniem i poparciem. Niezależnie bowiem od dodatnich momentów jakieby ona wywołała w dziedzinie gospodarki krajowej, z drugiej strony skończyłby się okres, w którym młodzież szkolna dostawała podręczniki w nieodpowiedniej szacie. Bo żadna z tych książek, nawet w rękach uczniów szczególnie książki szanujących, nie utrzymała się w całości do końca roku szkolnego. Rodzice posyłający dzieci swe do szkoły aż nadto dobrze wiedzą i odczuwają, że podręcznik zniszczony i porozrywany na części i luźne kartki trzeba w ciągu roku zastąpić nowym, aby nie patrzeć na te o odpadłych, fałszywie imitujących oprawę okładek i pozaginanych rogach książki, które przy nauce nie mogą równo leżeć, gdyż z powodu wadliwego uszycia nie dadzą się płasko otworzyć. Oprawa książki szkolnej nie wpłynęłaby wcale na jej podrożenie, co można bezsprzecznie stwierdzić.

- 0 0 0 -

Ze sportu

POLONIA—LECHJA 2:0. Zasłużone zwycięstwo Polonii, która reprezentować będzie okręg lwowski w walkach o wejście do ligi.

RKS—IMPERATOR. Zawody o mistrzostwo klasy B odbędą się na boisku 26 p. p. na Kleparowie o godzinie 9:45 rano.

HAKOAH (Wiedeń) GRA Z POGONIĄ. Oczekiwane z wielkiem zainteresowaniem zawody Pogoni z Hakoahem odbędą się najbliższej niedzieli, tj. 30 bm. Przed sprzedaż biletów odbywa się w „Maratonie“ i „Szarotka“ (ul. Akademicka), aptece Dr. Stenzla (plac Marjański 8) i firmie „Orzeł Biały“ (ul. Sapielny 19). Początek zawodów o godzinie 17:30; o godzinie 15:30 atrakcyjny przedmecz.

WYŚCIG KOLARSKI KRAKÓW—LWÓW. Lwowskie Towarzystwo kolarzy i motorzystów komunikuje, że w niedzielę 30 bm. urządza piąty doroczny wyścig kolarski Kraków—Lwów 325 km o puchar przechodni długoletniego prezesa tegoż klubu, p. Eugenjusza Jastrzębiec-Adamowskiego. Start odbędzie się dnia 29 bm. o godzinie 24 w Krakowie przed mostem Podgórkim, meta biegu naznaczona jest przy ul. Marszałkowskiej obok uniwersytetu we Lwowie. Przybycie pierwszych zawodników spodziewane jest dnia 30 bm. między godziną 1:30 a 1:30 w południe. Ze względu na dobrą markę, jaką ma ten klasyczny wyścig z dawnych lat, spodziewać się należy, że i tego roku zobaczymy w nim elitę kolarstwa polskiego, która i tutaj zechce wykazać swą wysoką klasę. Lista zgłoszeń jeszcze nie jest zamknięta. Między zgłoszonymi znajduje się czterokrotny mistrz Polski, Stefanik, obecnie fenomenalny Franciszek Kielbaso z AZS w Warszawie, Olecki z Legji, Mikołajczyk i lwowscy zawodnicy: Szczotka i Kiczek.

- 0 0 0 -

Spółdzielnia Introligatorów
z ogr. odpow.
we Lwowie, ul. Bourlarda L. 2.
Telefon 57-25.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJOWEJ WAŻNY OD 15 MAJA 1933

ODJAZD ZE LWOWA:	DO — Z	PRZYJAZD DO LWOWA:
6:55, 8:05 X, 14:50, 18:15, 22:55	Borysławia p. Stryj	10:12, 15:48, 21:00 X, 22:43
0:55, 9:30 X, 17:10, 21:30	Brodów	6:00, 9:35, 13:55, 20:55 X
8:00, 19:15	Janowa i Jaworowa	7:05, 16:41
12:25, 16:15, 22:55, 23:59	Katowic	0:25, 8:20, 14:80, 17:00
7:55, 18:15	Kowla przez Sapietankę	10:25, 23:05
5:00, 6:45, 8:35, 12:25, 14:20 A, 16:15, 16:35 ±, 21:55, 23:58	Krakowa przez Przemyśl-Bżeszów	0:25, 6:00 A, 8:20, 8:20, 10:00 ±, 14:80, 16:30, 17:00, 22:10
0:35, 8:05, 9:30, 14:05, 16:42, 17:10, 21:80	Krasnego	6:00, 7:25, 9:35, 11:25, 13:35, 16:05, 20:55
6:45 —, 8:35 —, 23:58 —	Krynicy p. Tarnów	0:25 —, 6:20 —, 22:10 —
8:00 §, 8:44 §, 23:55 §	Krynicy p. Sambor	6:23 §, 18:50 §, 20:25 §
6:55, 14:50 v, 18:15	Lwocznego	10:12, 21:00 §, 22:43
21:30	Lódzki p. Przeworsk	7:20
14:50	Lucka i Kiwerc	7:52, 21:20
8:00 §, 8:45, 14:05, 23:55	Nowego Zagorza	6:53, 18:50, 20:25 §
8:50, 17:25	Podhajec i Brzeżan	8:15, 20:40
0:35, 9:30	Podwoleczysk	11:25, 16:06 do Tarnopola p. osobowy
16:15	Poznań i Użyni	14:30
7:35, 16:20, 21:50	Rawy Ruskiej	7:20, 10:35, 20:20
0:35, 17:10	Równego p. Kraane	6:00, 13:35
8:00 §, 14:05	Sianek	9:48, 18:50, 20:25 §
0:55, 7:05, 7:35, 10:46, 14:40, 17:15, 17:30 v v §, 23:50	Stanisławowa	5:45 v v §, 6:30, 7:25, 10:08, 12:10, 14:30, 16:05, 21:20, 23:20
8:40, 14:50	Stojanowa	7:52, 21:20
0:55, 7:05, 10:46, 14:40, 17:15, 23:50	Śniatyna	6:30, 7:25, 10:08, 12:10, 16:05, 21:20, 23:20
0:35, 8:05, 8:30, 17:10	Tarnopola p. Krasne	7:25, 11:25, 16:05, 20:55
8:05 X, 14:50 X, 22:55 X	Truskawca p. Stryj	10:12 X, 15:48 X, 21:00 X
14:50, 23:50	Warszawy p. Przeworsk	6:13, 23:40
7:35, 21:50	Warszawy przez Rawę Ruską	7:20, 20:20
7:35, 14:10, 16:20, 21:50	Zółkwil	6:05, 7:20, 10:55, 16:55, 20:20
16:15	Zakopanego	14:50

Godziny drukiem tłustym oznaczają pociągi pospieszne. A Kursuje tylko do Przemyśla względnie z Przemyśla. ± Kursuje tylko do Przeworska względnie z Przeworska. X Kursuje tylko do 30. IX. § Kursuje tylko od 1. VI. do 10. IX. — Kursuje tylko od 1. VI. do 3. IX. i od 20. XII. do 28. II. 1934. v Kursuje tylko od 31. V. do 2. IX. vv Kursuje tylko do Chodorowa względnie z Chodorowa. ■ Kursuje tylko w dniu robocze.

POCIĄGI PODMIEJSKIE:

ODJAZD ZE LWOWA:	DO — Z	PRZYJAZD DO LWOWA:
6:30, 8:16 A, 10:10 m, 14:10, 15:25 m x, 16:57 v, 17:55 m	Bruchowic	8:05, 7:32, 8:53 m A, 11:40 m, 16:15 x, 16:55, 17:42 v, 18:42 m
5:15 §, 13:20 —	Gródka Jagiellońskiego	7:10 §, 15:05 ±
10:13+	Lubienia Wielkiego	13:50+
5:15 A, 13:20+, 19:05++	Mszany	7:10 A, 15:05+, 20:05++
5:15 §, 10:30, 13:20±, 15:25±, 18:15, 19:05++	Zimnej Wody	7:10 §, 11:05, 15:05+, 16:00±, 18:50, 20:05++

A Kursuje do 15. IX. x Kursuje do 15. IX. codziennie, pozatem w dni robocze. v Kursuje od 21. V. do 27. VIII. w dni świąteczne. § Kursuje w dniu robocze. ± Kursuje od 15. VI. do 31. VIII. codziennie, pozatem w dni robocze. ++ Kursuje od 1. VI. do 3. IX. +++ Kursuje od 15. VI. do 27. VIII. tylko w dni świąteczne. m p motorowy.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH

- ADRIA: „Handlarz żywym towarem“.
- APOLLO: „Wieżień z Kajenny“.
- ATLANTIC: Do 15 sierpnia nieczynne
- CASINO: „Mokra parada“
- CHIMERA: „Kobiety bez przyszłości“.
- GRAZYNA: „Kinomanjak“ i rewja „Laleł na Gródku“.
- KOPERNIK: „Dziwny dom“.
- MARYSIENKA: „Dziwny dom“.
- MIRAŻ: „Księżę żebak“.
- MUZA: „Maski dra Fumanczu“.
- PALACE: „Prawo do grzechu“.
- PAN: „Mąż z urojenia“ i „Zwycięstwo“.
- PASAŻ: „Jeździec bez maski“.
- PROMIEN: „Król Paryża“ oraz „Wesoły wdowiec“.
- RAJ: „Romans“ (Greta Garbo).
- STYLOWY: Nieczynny do 1 września.
- ŚWIT: „Niepotrzebna“ i „Podniebny romans“.
- UCIECHA: „Głos pustyni“ i rewja.

RADJO LWOWSKIE

Sobota 29 lipca

7:00: Audycja poranna z Warszawy. 11:57: Sygnał czasu. 12:05: Gramofon. 12:25: Przegląd prasy. 12:33: Komunikat meteorologiczny. 12:35: Gramofon. 12:55: Dziennik południowy. 14:55: Gramofon. 15:10: „Silva rerum“.

Niedziela 30 lipca

10:00: Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 10:45: Gramofon: muzyka religijna. 11:00: Koncert mozartowski z Salzburga. 13:05: Komunikat meteorologiczny. — 13:10: Muzyka. 14:00: Odczyty dla rolników i gramofon. 16:00: Radjotygodnik dla młodzieży. 16:15: Pogadanka dla dzieci. 16:30: Koncert popularny z Ciechocinka. — 17:00: „Znaczenie światła i słońca dla zdrowia“. 17:15: Audycja: „Wesołe lwowskie“. 18:00: „Chór Dana z Warszawy. 18:40: Rozmaitości. 19:00: Sluchowisko z Wilna. 19:40: Skrzynka techniczna. 20:00: Koncert popularny z Warszawy. 20:50: Dziennik wieczorny. 21:00: „Na wesołej lwowskiej fali“. 22:00: Muzyka taneczna. 22:25: Wiadomości sportowe. 22:45—23:00: Gramofon.

PAMIĘTAJCIE O FUNDUSZU PRASOWYM!